COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.4.2026
COM(2026) 158 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind funcționarea modalităților de organizare a inspecțiilor privind resursele proprii tradiționale (2022-2024) în temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului din 30 aprilie 2021 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii ale Uniunii Europene

REZUMAT

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, la fiecare trei ani, un raport cu privire la funcționarea modalităților de organizare a inspecțiilor privind resursele proprii tradiționale (RPT). Prezentul raport oferă informații detaliate cu privire la activitățile de inspecție desfășurate între 2022 și 2024.

În perioada 2022-2024, Comisia a continuat să își pună în aplicare măsurile împotriva ***produselor textile și a articolelor de încălțăminte subevaluate în mod fraudulos provenite din Republica Populară Chineză****, importate atât în Regatul Unit, cât și în statele membre. Comisia a lansat acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Regatului Unit în 2018, iar în 2022 Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat în favoarea Comisiei (C-213/19). Pe baza acestei cauze de referință, Comisia a adus, în cele din urmă, aproape 3 miliarde EUR reprezentând RPT suplimentare și dobânzi la bugetul UE în 2023. Ca urmare a clarificărilor juridice aduse de Curte și a măsurilor de asigurare a respectării legislației luate de Comisie, statele membre și-au îmbunătățit considerabil strategiile de control în acest domeniu. În prezent, Comisia încheie, în cooperare cu statele membre în cauză, cazurile pendinte de subevaluare, ceea ce implică stabilirea cuantumurilor finale ale pierderilor de RPT și ale dobânzilor aferente.*

În legătură cu retragerea Regatului Unit din UE la 1 ianuarie 2021, Comisia asigură în continuare plata sumelor RPT restante datorate de Regatul Unit în conformitate cu Acordul de retragere.

Între 2022 și 2024, Comisia și-a intensificat, de asemenea, măsurile ad-hoc specifice în vederea protejării bugetului UE, bazându-se pe constatările inspecțiilor, de exemplu prin intermediul auditurilor documentare privind importurile de ***panouri solare și celule fotovoltaice*** *declarate ca fiind originare din Malaysia și Taiwan în toate statele membre. Prin urmare, până la 31 decembrie 2024, statele membre au pus la dispoziția bugetului UE RPT suplimentare în cuantum de 376,8 milioane EUR aferente acestor mărfuri.*

În plus, activitățile anuale de inspecție planificate au inclus teme precum: (i) ***gestionarea contabilității A și B; (ii) comerțul electronic (e-commerce); (iii) regimul de destinație finală*** *și* ***(iv) taxe antidumping și compensatorii.***

În cele din urmă, raportul cuprinde și alte activități periodice desfășurate pentru protejarea intereselor financiare ale UE: (i) măsurile subsecvente care abordează constatările preliminare ale Curții de Conturi Europene; (ii) examinarea drepturilor nerecuperabile care au fost eliminate din contabilitate de statele membre; (iii) monitorizarea sumelor puse la dispoziție în mod voluntar; (iv) tratarea erorilor statelor membre; (v) gestionarea bazei de date referitoare la fraude și nereguli și (vi) asistența acordată țărilor candidate.

1. INTRODUCERE

În perioada 2022-2024, au fost puse la dispoziția bugetului UE resurse proprii tradiționale (RPT)[1] în valoare totală de peste **68 de miliarde EUR** (net), cu o medie anuală de aproximativ 22,7 miliarde EUR.

Inspecțiile privind RPT se bazează pe Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului din 30 aprilie 2021[2].

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului, la fiecare trei ani[3], un raport cu privire la funcționarea modalităților de organizare a inspecțiilor privind RPT.

Prezentul raport descrie și analizează funcționarea sistemului de inspecții privind RPT în perioada 2022-2024[4]. Acesta descrie, de asemenea, inspecțiile privind RPT efectuate de Comisie în această perioadă și acoperă alte activități al căror obiectiv este de a proteja interesele financiare ale UE, inclusiv:

- inspecțiile la fața locului și auditurile documentare specifice efectuate de Comisie în statele membre și acțiunile subsecvente întreprinse în urma acestor inspecții;
- acțiunile subsecvente întreprinse pe baza constatărilor preliminare ale Curții de Conturi Europene;
- examinarea drepturilor nerecuperabile eliminate din contabilitate de statele membre;
- tratarea erorilor de constatare ale statelor membre care provoacă pierderi de RPT;
- gestionarea bazei de date pentru raportarea de către statele membre a fraudelor și a neregulilor cu impact asupra RPT (OWNRES);
- asistența acordată țărilor candidate la aderarea la UE (capitolul 33);
- contribuțiile la modificarea Regulamentului privind punerea la dispoziție[5].

Activitățile enumerate mai sus sunt desfășurate de o mică echipă de 18 angajați, care se asigură că RPT sunt colectate în timp util și că statele membre aplică corect dispozițiile legale. De asemenea, echipa oferă orientări autorităților naționale: (i) în timpul vizitelor de inspecție; (ii) în cadrul reuniunilor bianuale ale Comitetului consultativ privind resursele proprii (ACOR) sau (iii) ad-hoc.

---

[1] Taxe vamale exigibile la importul produselor care provin din țări din afara UE, precum și cotizațiile pentru zahăr.

[2] Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului din 30 aprilie 2021 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 608/2014, JO L 165, 11.5.2021, p. 1.

[3] În temeiul articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768.

[4] Raportul se concentrează asupra controalelor efectuate de instituțiile UE (Comisia și Curtea de Conturi). Acesta nu include controalele efectuate de statele membre, ale căror rezultate detaliate sunt prezentate în raportul anual elaborat în temeiul articolului 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

[5] Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei (reformare), JO L 168, 7.6.2014, p. 39. Acest regulament este cunoscut sub denumirea de „Regulamentul privind punerea la dispoziție”.

2. INSPECȚIILE PRIVIND RPT: CADRU ȘI METODOLOGIE

2.1. Cadrul de reglementare și operațional pentru RPT

Responsabilitatea pentru RPT este delegată statelor membre, în temeiul legislației europene. Acestea trebuie să pună la dispoziția[6] bugetului UE taxele vamale – pe care le-au stabilit și colectat ele însele. În cursul perioadei de raportare, statele membre au continuat să aplice o rată forfetară de 25 % în ceea ce privește toate sumele aferente RPT stabilite[7] drept compensație pentru costurile de colectare, indiferent de cuantumul costurilor suportate efectiv. Aceasta înseamnă că Comisia primește doar 75 % din taxele vamale colectate, în timp ce statele membre rețin 25 % drept costuri de colectare. De asemenea. statele membre au obligația de a efectua controale vamale și de a raporta Comisiei constatările acestor controale.

Cu toate acestea, Comisia menține competențe de inspecție considerabile în ceea ce privește RPT. În acest context, inspecțiile la fața locului reprezintă un instrument important de supraveghere a sistemului de colectare a RPT, permițând Comisiei să efectueze mai multe tipuri de controale[8] asupra conturilor, procedurilor și documentelor vamale ale statelor membre.

De asemenea, Comisia trebuie să răspundă: (i) observațiilor formulate de Curtea de Conturi în raportul său anual, (ii) rapoartelor speciale sau constatărilor preliminare și (iii) observațiilor și recomandărilor formulate de Parlamentul European cu ocazia procedurii de descărcare de gestiune în ceea ce privește execuția bugetară.

Activitățile de inspecție ale Comisiei au trei obiective principale, care sunt prezentate la cele trei puncte de mai jos:

- primul obiectiv este de a menține condiții de concurență echitabile între statele membre, indiferent de locul unde sunt vămuite mărfurile în UE, pentru a preveni denaturarea concurenței;

- al doilea obiectiv este de a asigura faptul că taxele vamale sunt stabilite și recuperate în timp util. Comisia trebuie să se asigure că statele membre își respectă responsabilitățile în ceea ce privește colectarea și punerea la dispoziție a RPT corespunzătoare. Comisia examinează măsurile luate de statele membre cu privire la recuperarea RPT, inclusiv notificarea la timp a datoriei vamale și procedurile de executare necesare;

---

[6] Termenii „a pune la dispoziție” înseamnă că statele membre efectuează plăți către bugetul UE.

[7] De-a lungul anilor, acest procent s-a modificat de la 10 % pentru sumele puse la dispoziție înainte de 28 februarie 2001, la 25 % pentru sumele puse la dispoziție între 1 martie 2001 și 28 februarie 2014 și la 20 % pentru sumele puse la dispoziție între 1 martie 2014 și 28 februarie 2021. Pentru sumele puse la dispoziție după 1 martie 2021, procentul care trebuie aplicat este de 25 %.

[8] **Controale ale procedurilor**: controale privind dispozițiile statelor membre referitoare la sistemul de colectare a RPT. **Controale ale documentelo**r: analiza situațiilor contabile și a tuturor tipurilor de documente și de dosare contabile ale statelor membre, inclusiv a rapoartelor statelor membre privind drepturile nerecuperabile. **Inspecții la fața locului, audituri documentare**: controale privind conformitatea cu legislația UE a sistemelor naționale și a documentelor de fundamentare, atât din perspectivă contabilă, cât și din perspectivă vamală. Aceste inspecții sunt efectuate în comun cu statele membre în cauză.

– al treilea obiectiv este de a informa autoritatea bugetară (Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene) și, prin urmare, de a obține confirmarea descărcării sale de gestiune. Pe baza constatărilor inspecțiilor, Comisia evaluează eficacitatea și diligența statelor membre în ceea ce privește stabilirea și colectarea taxelor vamale și punerea la dispoziție a RPT corespunzătoare. Comisia solicită să se ia măsuri pentru remedierea eventualelor deficiențe, astfel încât, în cele din urmă, să poată prezenta un raport autorității bugetare.

Inspecțiile contribuie, de asemenea, la asigurarea funcționării eficace a uniunii vamale, a protecției producătorilor din UE și a aplicării uniforme a normelor UE. De asemenea, ele contribuie la eliminarea lacunelor care le permit autorilor fraudelor să abuzeze de sistem sau să se sustragă de la plata taxelor aplicabile.

Constatările inspecțiilor reprezintă o contribuție importantă la politica de venituri a Direcției Generale Buget privind cadrul de reglementare pentru resursele proprii actuale și pentru eventualele resurse proprii viitoare. Aceste constatări sunt, de asemenea, comunicate altor servicii ale Comisiei (de exemplu, DG TAXUD[9], DG TRADE[10] și OLAF[11]) pentru a le ajuta să remedieze deficiențele identificate la nivel de politică.

Decizia actuală privind resursele proprii[12] și Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare se aplică de la 1 ianuarie 2021. În plus, dezvoltarea continuă a măsurilor de facilitare și simplificare a comerțului necesită adaptarea periodică a controalelor privind RPT efectuate de Comisie și de statele membre.

2.2. Obiectivele și metodologia inspecțiilor la fața locului și la distanță în ceea ce privește RPT

Obiectivul principal al controalelor privind RPT este acela de a asigura faptul că procedurile instituite în statele membre respectă legislația UE în domeniu și că interesele financiare ale UE sunt protejate în mod corespunzător, indiferent de locul unde sunt vămuite mărfurile. În fiecare an, inspecțiile se axează pe aspecte vamale și contabile specifice. Acest lucru contribuie la armonizarea și îmbunătățirea procedurilor în vigoare în statele membre în vederea protejării intereselor financiare ale UE în mod consecvent.

Inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie sunt planificate în cadrul unui program anual de inspecții care se bazează pe o analiză a riscurilor și care conține temele care trebuie controlate în statele membre. Aceste inspecții sunt efectuate în conformitate cu proceduri standardizate și implică utilizarea unor instrumente de audit adaptate, elaborate de DG BUDG pentru a spori comparabilitatea rezultatelor inspecțiilor.

Temele de inspecție sunt stabilite pe baza sugestiilor din partea statelor membre sau a serviciilor Comisiei (de exemplu, DG BUDG, DG TAXUD, OLAF). Cooperarea dintre serviciile

[9] Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală.
[10] Direcția Generală Comerț și Securitate Economică.
[11] Oficiul European de Luptă Antifraudă.
[12] Decizia (UE, Euratom) 2020/2053 a Consiliului din 14 decembrie 2020 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Deciziei 2014/335/UE, Euratom, JO L 424, 15.12.2020, p. 1.

Comisiei continuă în etapa de dezvoltare a instrumentelor de audit și printr-un acord prin care alte servicii ale Comisiei se alătură DG BUDG în timpul vizitelor de inspecție. În plus, DG TAXUD, OLAF și Serviciul Juridic sunt consultate sistematic și furnizează observații înainte ca rapoartele de inspecție să fie prezentate Comitetului consultativ privind RPT. Această abordare asigură coerența între serviciile Comisiei și egalitatea de tratament a tuturor statelor membre.

Începând din 2020, Comisia a efectuat inspecții ad-hoc suplimentare și audituri documentare, după caz, în domenii în care sunt identificate riscuri specifice. Aceste audituri documentare specifice sunt efectuate în cea mai mare parte de la distanță (de exemplu cu privire la panouri solare, strategia de control pentru mărfurile legate de COVID-19 care fac obiectul scutirii de taxe vamale).

3. INSPECȚIILE PRIVIND RPT EFECTUATE DE COMISIE ÎN PERIOADA 2022-2024

În perioada 2022-2024, Comisia a efectuat **56 de inspecții privind RPT** în temeiul articolului 2 din Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului, care au condus la 161 de constatări. Tabelul 1 oferă o imagine de ansamblu a activităților de inspecție pentru fiecare stat membru din această perioadă.

Dintre cele 161 de constatări efectuate, cel puțin 103 (64 %) au avut un impact financiar direct (și anume statele membre a trebuit să pună la dispoziție RPT suplimentare), iar 21 (13 %) au avut un impact în materie de reglementare.

Inspecțiile s-au axat pe aspecte contabile și vamale.

Tabelul 1. Prezentare generală a activităților de inspecție, 2022-2024

SM	Contabilitatea A și B			TAXE ANTIDUMPING/TAXE COMPENSATORII[13]		Comerț electronic	Destinația finală
	2022	2023	2024	2022	2024	2022	2023
AT					x		x
BE			x	x		x	x
BG			x	x			x
HR					x		
CY					x		
CZ				x			x
DK					x		
EE							x
FI					x		x
FR			x				x
DE			x			x	x

[13] Strategia de control pentru taxele antidumping și compensatorii (ADD/CVD).

EL	x		x				x
HU					x	x	x
IE			x	x			x
IT			x			x	
LV					x		
LT					x		
LU							x
MT				x			x
NL		x	x			x	x
PL			x				
PT				x			x
RO			x	x			
SK				x			
SI							x
ES			x			x	
SE			x	x			x
UK		x	x				
Total	**1**	**2**	**13**	**9**	**8**	**6**	**17**

3.1. Aspecte contabile

În perioada 2022-2024, au fost efectuate controale privind **fiabilitatea contabilităților A și B**[14] **și a situațiilor aferente** în toate statele membre și în Regatul Unit. Concluzia a fost că procedurile pentru întocmirea acestor situații respectă în general legislația UE și asigură protecția intereselor financiare ale UE. Constatările comunicate de Comisie în urma acestor inspecții se referă, printre altele, la: (i) constatarea și notificarea cu întârziere a datoriilor vamale; (ii) nepunerea sumelor la dispoziția bugetului UE sau nerespectarea obligației de a face acest lucru în timp util; (iii) deficiențe în executarea datoriilor vamale; (iv) înregistrări/eliminări incorecte în/din cele două conturi; (v) deficiențe în procedurile de eliminare din contabilitate; (vi) neconcordanțe între cele două contabilități; și (vii) eliminări tardive din contabilitatea B.

Pe lângă aspectul principal, cel vamal, în toate statele membre vizitate s-a verificat și **gestionarea contabilității A și B**, ca un aspect secundar care a făcut obiectul inspecției. Inspecțiile efectuate în perioada 2022-2024 au confirmat că majoritatea erorilor din contabilitatea A și din contabilitatea B au fost punctuale, iar erorile sistematice au fost excepționale. Statele membre în cauză au acceptat consecințele financiare rezultate din constatările Comisiei.

Situația generală s-a îmbunătățit între 2022 și 2024 în comparație cu perioada de raportare anterioară datorită luării în considerare a acestor aspecte în cadrul inspecțiilor efectuate de

[14] Statele membre introduc RPT într-una din cele două contabilități:
- **contabilitatea normală** (A) pentru sumele stabilite recuperate sau garantate (aceste sume sunt vărsate la bugetul Uniunii);
- **contabilitatea separată** (B) pentru sumele stabilite nerecuperate sau sumele garantate care fac obiectul unei contestații. RPT corespunzătoare unor taxe vamale **nerecuperabile** trebuie să fie retrase din contabilitatea separată după o anumită perioadă. Aceste sume RPT trebuie să fie puse simultan la dispoziția (plătite) Comisiei, cu excepția cazului în care nu pot fi recuperate din motive care nu pot fi imputabile statului membru (a se vedea și punctul 5.1 de mai jos).

Comisie și a îmbunătățirii în continuare a sistemelor electronice de contabilitate utilizate de statele membre, prin care se reduce riscul de erori rezultate din corectarea manuală a datelor de către autoritățile naționale. Cu toate acestea, statele membre trebuie să continue să depună în continuare toate eforturile pentru a asigura gestionarea diligentă a contabilității A și B și să furnizeze toate informațiile necesare pentru a se asigura că situațiile sunt complete, clare și transparente.

În 2022, contabilitatea B a fost verificată prin intermediul unor **audituri documentare specifice** în toate statele membre. În cursul acestor audituri, Comisia a vizat cazurile deschise din contabilitatea B, sprijinind în mod eficace statele membre în curățarea specifică a contabilității B.

În plus, în perioada 2022-2024, statele membre au luat măsuri suplimentare, printre altele, prin: (i) evaluarea propriei responsabilități financiare; (ii) punerea la dispoziție a sumelor în mod voluntar, după caz; și (iii) comunicarea lor către Comisie, utilizând anexa la contabilitatea A.

În concluzie, chiar dacă au fost identificate unele deficiențe în cadrul inspecțiilor Comisiei, funcționarea generală a sistemelor de contabilitate A și B s-a îmbunătățit prin activitatea de inspecție a Comisiei privind RPT, ceea ce a condus la o mai bună protecție a intereselor financiare ale UE.

3.2. Aspecte vamale 2022-2024

Aspectele vamale selectate pentru inspecții se modifică de la un an la altul, acordându-se o atenție deosebită aspectelor asociate celui mai mare risc pentru interesele financiare ale Uniunii Europene.

În perioada de trei ani supusă examinării, inspecțiile s-au axat pe următoarele teme:

- strategia de control pentru taxele antidumping și taxele compensatorii (2022 și 2024);
- strategia de control pentru comerțul electronic și trimiterile cu valoare scăzută (2022);
- strategia de control pentru regimul de destinație finală (2023).

În 2022 și 2024, **strategia de control pentru taxele antidumping și taxele compensatorii (ADD/CVD)** a fost inspectată în 17 state membre[15]. Sistemele de control au fost evaluate de Comisie ca fiind parțial sau în general satisfăcătoare. Principalele deficiențe au fost legate de: (i) nepunerea în aplicare sau punerea în aplicare cu întârziere a profilurilor de risc; (ii) controalele inconsecvente; (iii) stabilirea cu întârziere a taxelor antidumping definitive și punerea la dispoziție cu întârziere a taxelor antidumping definitive (inclusiv contabilizarea taxelor antidumping/taxelor compensatorii provizorii care devin definitive); (iv) nestabilirea sau stabilirea cu întârziere a taxelor antidumping/taxelor compensatorii în urma primirii informațiilor din partea OLAF; și (v) aplicarea unor rate incorecte ale taxelor antidumping/taxelor compensatorii.

[15] Strategia de control pentru taxele antidumping și compensatorii a fost, de asemenea, inspectată în opt state membre în 2021.

În 2022, Comisia a inspectat **strategia de control pentru comerțul electronic și trimiterile cu valoare scăzută** în șase state membre. Sistemele de control au fost evaluate ca fiind parțial sau în general satisfăcătoare. Principalele deficiențe au fost legate de strategia de gestionare și control al riscurilor pentru comerțul electronic și trimiterile cu valoare scăzută.

În 2023, Comisia a inspectat **strategia de control pentru regimul de destinație finală** în 17 state membre. Sistemele de control au fost evaluate ca fiind parțial sau în general satisfăcătoare. Printre deficiențele identificate s-au numărat: (i) instrucțiunile de la nivel național învechite; (ii) monitorizarea insuficientă a autorizațiilor; (iii) lipsa unor elemente din autorizații; (iv) autorizațiile acordate pentru perioade lungi de timp; (v) necomunicarea deconturilor de încheiere sau nerespectarea obligației de a face acest lucru în timp util; (vi) controale insuficiente ale declarațiilor; (vii) depunerea declarațiilor de către reprezentanți indirecți; și (viii) sisteme de declarații care nu verifică dacă codurile TARIC declarate corespund codurilor TARIC incluse în autorizație.

În 2022, Comisia a efectuat șase audituri documentare cu privire la **strategia de control pentru mărfurile legate de COVID-19 care fac obiectul scutirii de taxe vamale**. La 14 iunie 2022, Comisia a solicitat ca datele să fie furnizate de statele membre în cauză. Au fost identificate unele cazuri minore de datorie financiară, iar statele membre în cauză au acceptat consecințele financiare, după caz.

3.3. Importuri subevaluate de produse textile și articole de încălțăminte

La 8 martie 2022, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) s-a pronunțat în favoarea Comisiei în procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiată împotriva Regatului Unit cu privire la produsele textile și articolele de încălțăminte subevaluate (C-213/19). Această cauză de referință a deschis, în cele din urmă, calea pentru efectuarea de către Regatul Unit a unor plăți suplimentare la bugetul UE în valoare de aproape 3 miliarde EUR reprezentând RPT și dobânzi. De asemenea, a clarificat, la un nivel mai general, responsabilitățile statelor membre în ceea ce privește combaterea eficace a acestui tip de fraudă, aprobând măsurile recomandate de Comisie începând din 2011.

Ca urmare a clarificărilor juridice aduse de Curte și a măsurilor de asigurare a respectării legislației luate de Comisie, statele membre și-au îmbunătățit considerabil strategiile de control în acest domeniu. Mai multe state membre și-au revizuit structura organizațională în ceea ce privește gestionarea riscurilor vamale, creând noi echipe și angajând personal dedicat controlului vamal.

În ceea ce privește responsabilitatea financiară în contextul acestei fraude specifice privind subevaluarea, Comisia și mai multe state membre au finalizat în comun aceste cauze, sumele finale datorate fiind plătite. Pentru celelalte state membre, acest proces de stabilire a sumelor care urmează să fie plătite se va încheia în curând.

3.4. Panouri solare

În 2018 și 2019, Comisia a efectuat inspecții privind RPT în 10 state membre pentru a evalua strategiile de control ale acestora în ceea ce privește importurile de module solare și de

componente-cheie declarate ca fiind originare din Republica Populară Chineză, Malaysia și Taiwan și care fac obiectul unor măsuri de apărare comercială (taxe antidumping și taxe compensatorii).

Ca urmare a unei deficiențe recurente identificate în cadrul a trei dintre aceste inspecții specifice [deficiență legată de interpretarea eronată a termenului de „*expediate din"* din cadrul Regulamentelor de punere în aplicare (UE) 2016/184 și (UE) 2016/185 ale Comisiei din 11 februarie 2016], DG BUDG a extins domeniul de aplicare al controalelor sale la toate statele membre care au importat aceleași mărfuri de la 30 mai 2015 până la 3 septembrie 2018[16]. Prin scrisoarea din 1 iunie 2021, DG BUDG a informat 21 de state membre[17] cu privire la eventualele pierderile de RPT rezultate din interpretarea eronată menționată în cazul importurilor de panouri solare și de celule fotovoltaice declarate ca fiind originare din Malaysia și Taiwan.

Până la 31 decembrie 2024, pentru 12 state membre, monitorizarea acestei deficiențe a fost considerată închisă fie pentru că nu au fost pierdute RPT, fie pentru că principalul plus dobânda au fost plătite la bugetul UE, în valoare totală de 376,8 milioane EUR. Acțiunile subsecvente investigării acestei deficiențe sunt în curs pentru 12 state membre și pentru Regatul Unit.

În cele din urmă, Comisia a adus noi clarificări cu privire la semnificația și domeniul de aplicare al termenului *expediate din*, astfel cum a fost interpretat de Curtea de Justiție. Comisia a fost în măsură să facă acest lucru datorită: (i) activităților sale de inspecție; (ii) contactelor cu statele membre; și (iii) mai multor prezentări în fața statelor membre. Acest lucru a contribuit la asigurarea unor condiții de concurență echitabile pentru statele membre și la creșterea nivelului de protecție a întreprinderilor cu sediul în UE împotriva importurilor declarate în mod eronat care eludează măsurile de apărare comercială ale Comisiei.

4. ACȚIUNI SUBSECVENTE INSPECȚIILOR EFECTUATE DE COMISIE

4.1. Aspecte de reglementare

Statele membre sunt rugate să ia măsuri ori de câte ori sunt detectate deficiențe sau lacune în actele cu putere de lege sau actele administrative naționale în timpul inspecțiilor, în următoarele scopuri: (i) alinierea acestor acte cu putere de lege și dispoziții la cerințele UE; și (ii) armonizarea stabilirii și colectării RPT în toate cele 27 de state membre. Această aliniere a reglementărilor reprezintă o realizare majoră a inspecțiilor Comisiei. Constatările reprezintă, de asemenea, un indicator-cheie pentru dificultățile întâmpinate de statele membre în aplicarea reglementărilor privind domeniul vamal și resursele proprii și contribuie la efortul continuu al Comisiei de îmbunătățire a cadrului de reglementare. De exemplu, feedbackul primit în urma constatărilor inspecțiilor a fost luat în considerare în Regulamentul (UE, Euratom) 2022/615 al Consiliului din 5 aprilie 2022 de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014 (a se vedea punctul 5.4 de mai jos).

[16] Valabilitatea măsurilor de apărare comercială.

[17] Inclusiv șapte state membre care au făcut anterior obiectul unei controale specifice. Trei state membre făcuseră deja obiectul unei inspecții specifice privind RPT pe această temă, în timp ce patru state membre nu au efectuat astfel de importuri de module solare și celule fotovoltaice în cursul perioadei examinate.

4.2. Rezultatul diferendelor

Interpretarea dispozițiilor legale și a procedurilor în unele state membre nu este întotdeauna conformă cu cerințele Comisiei. În cazul în care litigiul nu poate fi soluționat, Comisia lansează o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor[18].

În perioada 2022-2024, Comisia a deschis trei și a închis șapte proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor după ce statele membre în cauză au asigurat conformitatea. Comisia a închis procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Regatului Unit (C-213/19) după hotărârea CJUE din 2022 și plata de către Regatul Unit a tuturor sumelor datorate în 2023. Doar patru cauze de constatare a neîndeplinirii obligațiilor erau în curs în decembrie 2024 (iar două dintre acestea au fost închise în 2025).

Prima cauză privind îmbogățirea fără justă cauză, și anume cauza C-494/22 P introdusă de Cehia, a fost soluționată în favoarea Comisiei în 2024. În hotărârea sa, CJUE a subliniat responsabilitatea autonomă a statelor membre în ceea ce privește RPT și obligația lor de a acționa proactiv pentru a proteja pe deplin interesele financiare ale UE.

4.3. Aspecte financiare

În urma activităților sale de control, Comisia consideră închise cauzele din perioada 2022-2024, iar cuantumurile finale ale drepturilor suplimentare în valoare totală de peste **4 miliarde EUR**[19] (în RPT și dobânzi aferente) au fost determinate și plătite. Aceste sume au fost plătite Comisiei în principal în legătură cu subevaluarea produselor textile, a articolelor de încălțăminte și a panourilor solare. Ele se referă la constatările prezentate în rapoartele de inspecție, la alte activități de inspecție, la rapoartele finale ale OLAF și la acțiunile întreprinse ca urmare a constatărilor Curții de Conturi.

5. MĂSURILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A RECUPERĂRII RPT

Pe lângă inspecțiile la fața locului în statele membre, Comisia dispune și de alte mijloace pentru a monitoriza recuperarea RPT.

5.1. Examinarea drepturilor nerecuperabile care au fost eliminate din contabilitate

Statele membre trebuie să adopte toate măsurile pentru a pune la dispoziție RPT, cu excepția cazului în care recuperarea se dovedește imposibilă în temeiul articolului 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 609/2014:

- din motive de forță majoră;
- din alte motive care nu le sunt imputabile sau
- din cauza amânării înscrierii în evidența contabilă sau a notificării datoriei vamale, pentru a nu aduce atingere unei anchete penale care afectează interesele financiare ale Uniunii.

[18] În conformitate cu articolul 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.
[19] Această valoare include cuantumurile indicate la punctele 3.3, 3.4 și 5.2 din prezentul raport.

În conformitate cu legislația UE, statele membre trebuie să raporteze Comisiei sumele aferente RPT nerecuperabile care depășesc 100 000 EUR (în rapoartele privind eliminarea din contabilitate) pentru care nu se consideră a fi responsabile. Ulterior, Comisia prezintă observații cu privire la fiecare raport. Scopul examinării de către Comisie a rapoartelor privind eliminarea din contabilitate este de a evalua gradul de diligență de care au dat dovadă statele membre în îndeplinirea responsabilității lor autonome de a constata și de a recupera de la operatorii economici taxele vamale reprezentând RPT.

Pentru sume situate sub pragul de raportare, Comisia evaluează în mod regulat eșantioane de cazuri în cursul inspecțiilor sale la fața locului.

Pentru a sprijini statele membre în evaluarea răspunderii financiare potențiale pentru sumele aferente RPT nerecuperabile, Comisia a publicat un document de lucru – *Compendiul* – care prezintă criteriile utilizate în evaluarea rapoartelor privind eliminarea din contabilitate. Compendiul a fost comunicat tuturor statelor membre pentru prima dată în timpul reuniunii ACOR din 6 decembrie 2012. Cea mai recentă versiune revizuită a acestuia, din 22 noiembrie 2024, care reflectă modificările aduse legislației UE și jurisprudența relevantă privind RPT, a fost comunicată fiecărui stat membru în limba sa oficială în cadrul reuniunii ACOR privind RPT din decembrie 2024. Această nouă versiune include toate interpretările relevante ale legislației relevante a UE în conformitate cu jurisprudența recentă a CJUE și cu modificările introduse prin Regulamentul privind punerea la dispoziție, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE, Euratom) 2022/615.

Pentru fiecare caz relevant de eliminare din contabilitate care depășește pragul specificat, statele membre trebuie să întocmească un raport structurat și să îl transmită Comisiei folosind o bază de date multilingvă numită WOMIS (*Write-Off Management and Information System*). Baza de date WOMIS, care este actualizată în mod regulat, permite gestionarea eficientă și sigură a rapoartelor statelor membre.

Serviciile competente ale Comisiei (DG BUDG, DG TAXUD, OLAF și Serviciul Juridic) evaluează raportul privind eliminarea din contabilitate și transmit observații statului membru. Aceste observații vizează justificarea pe care statul membru o poate oferi pentru că nu a pus la dispoziția Comisiei RPT corespunzătoare taxelor vamale nerecuperabile.

În perioada 2022-2024, au fost comunicate Comisiei în total 88 de rapoarte noi privind eliminarea din contabilitate (sub forma unor comunicări inițiale), cu privire la o sumă totală de 215,5 milioane EUR. În aceeași perioadă de 3 ani, Comisia a evaluat în total 422 de rapoarte privind eliminarea din contabilitate (inclusiv rapoarte noi). În cazul a 227 dintre aceste 422 de rapoarte (referitoare la suma de 309,7 milioane EUR), Comisia a considerat că sumele aferente RPT s-au dovedit nerecuperabile din motive imputabile statului membru în cauză. În cazul a 42 de rapoarte (referitoare la suma de 50,6 milioane EUR), Comisia a fost de acord că pierderea RPT nu poate fi imputată statului membru. În ceea ce privește 148 de rapoarte (referitoare la suma de 178,9 milioane EUR), Comisia a solicitat informații suplimentare pentru a-și finaliza evaluarea. Comisia a considerat că cele 5 rapoarte rămase (referitoare la suma de 1,7 milioane EUR) au fost raportate incorect ca sume eliminate din contabilitate.

5.2. Tratarea erorilor în stabilirea datoriilor vamale care provoacă pierderi de RPT

Comisia monitorizează erorile administrative identificate comise de statele membre în detrimentul intereselor financiare ale UE (inclusiv: (i) cazurile identificate în cursul inspecțiilor la fața locului, (ii) deciziile naționale de rambursare sau de remitere a datoriei vamale din cauza unor erori administrative, (iii) sumele nerecuperabile eliminate din contabilitate și respinse, cu o valoare mai mică de 100 000 EUR). În principiu, Comisia emite ordine de recuperare pentru a corecta erorile detectate în statele membre care plătesc sumele datorate. În perioada 2022-2024, activitățile de control privind RPT au condus la colectarea a 260 de milioane EUR în ceea ce privește ordinele de recuperare pentru RPT și a 209 milioane EUR sub formă de dobânzi întârziate, în plus față de sumele colectate pentru produse textile și articole de încălțăminte subevaluate (punctul 3.3) și panouri solare (punctul 3.4).

5.3. Baza de date OWNRES

În temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768[20], statele membre trebuie să transmită Comisiei informații privind cazurile de fraudă și neregulile care implică sume din drepturi ce depășesc 10 000 EUR. Aceste informații sunt comunicate prin intermediul bazei de date OWNRES, care este gestionată și întreținută de Comisie.

OWNRES oferă Comisiei informațiile necesare pentru monitorizarea recuperării fondurilor și pentru pregătirea inspecțiilor sale la fața locului și a verificărilor documentare. Baza de date este utilizată, de asemenea, de OLAF pentru diverse analize și pentru monitorizarea acțiunilor subsecvente recomandărilor sale financiare rezultate în urma investigațiilor proprii ale OLAF. Datele raportate în OWNRES sunt evaluate în detaliu în rapoartele anuale ale Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene – Lupta antifraudă (PIF) și în raportul anual privind performanța Uniunii vamale (PUV).

Până la sfârșitul anului 2024, baza de date OWNRES conținea 137 871[21] de cazuri de fraudă sau de nereguli („deschise” sau „închise”), față de 121 199 de cazuri la începutul anului 2022. Aceasta reprezintă o creștere de aproximativ 13,8 %, cu alte cuvinte 16 672 de cazuri noi raportate în perioada de trei ani 2022-2024.

În cadrul reuniunilor ACOR care au avut loc de două ori pe an în perioada 2022-2024, Comisia a prezentat măsuri de îmbunătățire a securității aplicației OWNRES, pregătind statele membre pentru punerea în aplicare a autentificării cu doi factori. În plus, în 2022 și 2023, Comisia a îmbunătățit în continuare OWNRES prin: (i) adăugarea de noi câmpuri; (ii) stabilirea unor atenționări pentru a actualiza informațiile din rapoartele existente; (iii) îmbunătățirea calității și a nivelului de detaliere a raportării; și (iv) îmbunătățirea rezultatelor interogărilor efectuate

[20] Regulamentul (UE, Euratom) nr. 608/2014 al Consiliului a fost abrogat prin Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului la 31 decembrie 2020.

[21] Această cifră include cazurile raportate de Regatul Unit în conformitate cu articolul 136 alineatul (2) litera (c) și litera (f) din Acordul de retragere.

de toate părțile interesate în baza de date. În 2023 și 2024, Comisia a furnizat orientări suplimentare privind îmbunătățirea calității raportării.

5.4. Modificarea Regulamentului privind punerea la dispoziție

Regulamentul (UE, Euratom) 609/2014 (Regulamentul privind punerea la dispoziție) stă la baza cadrului juridic pentru gestionarea resurselor proprii, asigurând plata la timp de către statele membre a sumelor datorate bugetului UE.

În vederea unei noi îmbunătățiri a acestui cadru, în 2021 Comisia a propus o modificare cuprinzătoare a acestui regulament. Această propunere s-a bazat pe feedbackul primit în urma activității de inspecție privind RPT și a răspuns preocupărilor procedurale ale statelor membre, garantând în același timp protecția intereselor financiare ale UE și asigurând un cadru echitabil și echilibrat al veniturilor.

În urma unor schimburi ample cu statele membre, Regulamentul (UE, Euratom) 2022/615 de modificare a Regulamentului privind punerea la dispoziție a intrat în vigoare în mai 2022. Modificările au inclus: (i) extinderea plafonării dobânzii penalizatoare; și (ii) introducerea unei „perioade de grație”, conform căreia acumularea de dobânzi penalizatoare este oprită timp de cinci ani în cazul în care suma datorată a fost constatată, înregistrată în timp util în evidența contabilă separată și tratată corect în evidența contabilă separată [articolul 12 alineatul (1)]. De asemenea, statele membre acum scutite de obligația de a pune la dispoziție sumele în cazul în care înregistrarea tardivă în evidența contabilă separată nu a avut nicio influență asupra imposibilității recuperării sumei [articolul 13 alineatul (2)]. În plus, modificarea a formalizat procedura de efectuare a plăților care fac obiectul unor rezerve (articolul 13a) și procedura de revizuire (articolul 13b).

5.5 Parchetul European (EPPO)

În cursul perioadei de raportare, Comisia și EPPO au colaborat îndeaproape într-o serie de schimburi tehnice pentru a oferi clarificări statelor membre cu privire la: (i) amânarea notificării datoriilor vamale pentru a nu aduce atingere anchetelor penale desfășurate de EPPO; și (ii) responsabilitatea financiară pentru nerecuperare. Aceste clarificări au fost comunicate statelor membre în cadrul reuniunii ACOR din decembrie 2024. În plus, în vederea informării statelor membre cu privire la obligațiile lor față de EPPO, Comisia a invitat EPPO să participe la reuniunile ACOR din decembrie 2023 (când EPPO a prezentat membrilor ACOR sarcinile sale) și iulie 2024.

6. CONCLUZII

Rezultatele pentru perioada 2022-2024 arată că inspecțiile efectuate de Comisie cu privire la RPT – și măsurile subsecvente sistematice de abordare a deficiențelor identificate – continuă să fie mijloace indispensabile și eficiente pentru: (i) asigurarea recuperării RPT; (ii) îmbunătățirea cadrului de reglementare a resurselor proprii; și (iii) asigurarea faptului că interesele financiare ale UE sunt protejate în mod adecvat. Acest impact general pozitiv a fost confirmat, de asemenea, de procedura anuală de descărcare de gestiune, fără să fi fost emise noi recomandări pentru Comisie cu privire la aspecte legate de RPT în perioada 2022-2024.

Inspecțiile rămân un instrument-cheie pentru armonizarea și îmbunătățirea conformității cu normele corespunzătoare ale UE. Impactul lor financiar este semnificativ, astfel cum demonstrează suma netă finală pusă la dispoziția bugetului UE (inclusiv rezervele retrase) de **peste 4 miliarde EUR în perioada 2022-2024**. Inspecțiile oferă un stimulent semnificativ pentru ca statele membre să pună la dispoziția bugetului UE, în timp util, sume integrale reprezentând RPT. În plus, inspecțiile ajută la asigurarea aplicării corecte a reglementărilor vamale și a normelor contabile și ajută astfel în continuare la protejarea intereselor financiare ale UE prin furnizarea unui mecanism puternic de combatere și de prevenire a denaturărilor nocive ale concurenței în cadrul pieței unice.

Tendințele actuale în comerțul internațional și, în special, în comerțul electronic generează noi provocări pentru viitor. Aceste provocări vor necesita noi instrumente corespunzătoare și o colaborare și mai strânsă între Comisie și statele membre pentru a coordona controalele vamale bazate pe riscuri și pentru a asigura colectarea eficace a taxelor vamale.

În acest scop, în mai 2023, Comisia a propus o reformă ambițioasă a uniunii vamale, al cărei obiectiv este de a consolida și moderniza mecanismele existente în prezent.